

STUDIUM PRZYPADKU

Wypoczynek z potęgowaniem zdrowia

Na przestrzeni kilku ostatnich lat na obszarach wiejskich, w tym także Małopolski uwidacznia się silna tendencja rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Są one w wielu przypadkach jedyną możliwą alternatywą dla mieszkańców obszarów, których głównym źródłem dochodu była dotychczas produkcja rolna. Program „Wypoczynek z potęgowaniem zdrowia” nie tylko poszerza możliwości rozwojowe agroturystyki na terenach wiejskich, lecz także wzbogaca je o nowy produkt dotychczas nie identyfikowany w tego rodzaju przedsięwzięciach – **możliwość biologicznej i psychicznej odnowy sił witalnych turysty lub odwiedzającego.**

Realizację programu zaplanowano na okres 5 lat. Opierał się on przede wszystkim na wykorzystaniu prostych rezerw ekonomicznych, rozumianych jako dostateczna infrastruktura i duża atrakcyjność turystyczna obszarów objętych programem, jak również zdolność do produkcji wartościowej żywności atestowanej i zagospodarowaniu nadwyżki siły roboczej.

Podstawową ideą programu było utworzenie i wypromowanie czterech produktów markowych, mających stać się swoistą wizytówką gmin, które uczestniczyły w jego realizacji. Są to produkty o różnym stopniu podobieństwa, zaspakajające najistotniejszą potrzebę, jaką jest stan zdrowia. Jest zestaw czterech produktów, stanowiących ofertę dla klientów o różnorodnym standardzie i zróżnicowanej cenie, lecz każdy z nich ma na celu:

- usunięcie lub zmniejszenie dolegliwości bólowych wpływających na dysfunkcję narządów
- poprawienie metabolizmu całego organizmu i poziomu homeostazy
- podniesienie sprawności ogólnej i polepszenie stanu zdrowia.

Projekt przewidywał realizację produktów następujących markowych:

1. „**Sanatorium u Gaździny**” – najbardziej wiejski ze wszystkich produktów, polegający na świadczeniu usług w gospodarstwie rolnym z żywieniem na miejscu, w oparciu o własne produkty, posiadającym „przydomowe zoo”,

Zaplecze towarzyszące; ciekawe, ładne otoczenie, gospodarstwo rolne z inwentarzem żywym, możliwość wydzielenia dla odwiedzających osobnych pomieszczeń, dobry stan techniczny budynków mieszkalnych i towarzyszących, dobry stan sanitarny.

Cechy osobowe i umiejętności; otwartość, komunikatywność, znajomość folkloru, identyfikowalność ze społecznością lokalną, szeroka wiedza o własnym regionie, łatwość przekazywania informacji o kulturze, tradycji i zwyczajach regionu (miejscowości), umiejętność udzielania pierwszej pomocy medycznej.

2. „PensjonSano” – obejmujący podmioty, świadczące podobne usługi jak w przypadku „Sanatorium u Gaździny”, ale nie posiadające zaplecza rolniczego. Jest to również alternatywa dla ośrodków wczasowych, domów wycieczkowych, obiektów sanatoryjnych, z zespołem usług paramedycznych i rekreacyjnych.

Zaplecze towarzyszące; ciekawe, ładne otoczenie, dobry stan budynku pensjonatu, bardzo dobry stan sanitarny, możliwość uruchomienia Gabinetu Fizykalnego Wspomagania Zdrowia.

Cechy osobowe i umiejętności; otwartość, komunikatywność, znajomość przynajmniej w stopniu podstawowym jednego zachodniego języka obcego nowożytnego (angielski, francuski, lub niemiecki), wiedza na temat medycyny konwencjonalnej i niekonwencjonalnej oraz wiedza z zakresu zdrowego stylu życia i żywienia, umiejętność udzielania pierwszej pomocy.

3. „Residential Hotel” – propozycja skierowana głównie do reemigrantów, pragnących ostatnie lata życia spędzić w ojczyźnie. W założeniu mają to być obiekty o wysokim standardzie, z pełnym kompleksem usług.

Zaplecze towarzyszące; ciekawe, ładne otoczenie, bliskość punktów handlowych, usługowych i gastronomicznych oraz ośrodka zdrowia (przychodni lekarskiej), parking, podjazdy dla wózków inwalidzkich, gabinet odnowy biologicznej, podstawowa opieka lekarska na miejscu, telefon, inne udogodnienia dla ludzi starszych i niepełnosprawnych

Cechy osobowe i umiejętności; możliwość zapewnienia przez kwaterodawcę fachowej pomocy lekarskiej, znajomość przynajmniej w stopniu podstawowym jednego zachodniego języka obcego nowożytnego (angielski, francuski, lub niemiecki), umiejętność i predyspozycje do opieki nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi, otwartość, komunikatywność

4. **„Turystostrada zdrowia”** – rozumiana jako program „wiązki szlaków”, łączących kilka obszarów turystycznych, pozwalających na uprawianie różnych form turystyki: pieszej, konnej, rowerowej, narciarskiej itp. z jednoczesnym uwzględnieniem istnienia stanic do jedno – dwudniowego wypoczynku.

Powyższe propozycje charakteryzują się wysokim stopniem standaryzacji i uniwersalności, które spaja jeden zasadniczy czynnik – wypoczynek z potęgowaniem zdrowia. Naturalną konsekwencją jest występowanie w programie pewnych stałych elementów, na przykład Gabinetów Fizykalnego Wspomagania Zdrowia.

Z uwagi na pilotażowy charakter programu, zaproponowano udział w nim 15 gminom z 9 powiatów Małopolski. O wyborze tych, a nie innych jednostek samorządowych zdecydowały ich naturalne predyspozycje wynikające z:

- położenia
- istniejącej bazy turystycznej i paraturystycznej
- zidentyfikowanego (poprzez badania rynkowe) zapotrzebowania na usługi turystyczne w omawianym obszarze.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za uczestnictwem w powyższym programie była znacząca aktywność społeczności lokalnych w działaniach podejmowanych przez samorządy.

Ze względu na przeciągające się procedury związane z uruchomieniem środków w ramach funduszu SAPARD, program został zgłoszony do Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki, gdzie uzyskał akceptację i wsparcie finansowe. Istotnym atutem programu był koszt jego opracowania i wdrażania. Grupował on rozproszone do tej pory środki finansowe samorządów i budżetu państwa. Stwarzało to w połączeniu z deklarowanymi środkami z funduszu PFRON możliwości na skuteczne ubieganie się o środki SAPARD-u, gdyż tylko duże wspólne programy miały mieć szansę na realne pieniądze.

Decydującym znaczeniem w zakładanym programie było utworzenie w wytypowanych obiektach funkcjonujących na terenach gmin objętych programem – Gabinetów Fizykalnego Wspomagania Zdrowia. Są one niezbędnym elementem całości, bez którego żaden z czterech produktów nie mógł zapewnić deklarowanych rezultatów. Zaproponowano wyposażenie Gabinetów według trzech poziomów:

- Poziom I; określany jako podstawowy i zapewniający optymalizację rezultatów paramedycznych w ramach proponowanych poszczególnych produktów markowych

- Poziom II; o zmniejszonej sile oddziaływania
- Poziom III; o wzbogaconym programie i większej sile oddziaływania terapeutycznego.

W zakresie poziomu I postulowano wyposażenie Gabinetu w trzy podstawowe urządzenia wykorzystujące energię elektryczną oraz ciekły azot;

- urządzenie do magnetostymulacji i terapii emitujące wolnozmiennie pole magnetyczne, o parametrach zbliżonych do naturalnego ziemskiego i posiadające zdolności sygnałów o różnym kształcie, natężeniu a także sposobie aplikacji,
- urządzenie do leczenia światłem (o charakterze biostymulatora) i oddziaływaniu miękkimi promieniami laseropodobnymi, służące także do koloroterapii
- urządzenie do kriostymulacji i leczenia przez zamrażanie miejscowe temperaturą osiągającą do -170°C .

Projekt programu pilotażowego „Wypoczynek z potęgowaniem zdrowia” zakładał trzy podstawowe cele:

- I. produkcja wartościowej żywności (wraz z głębokim przetworzeniem) dla uzyskania wysokiej rentowności w ramach bezpośredniego transferu pieniądza od turysty do rolnika
- II. wszechstronna działalność edukacyjna prowadzona zarówno dla usunięcia barier w sferze mentalnej, a także otwarcia na tematykę związaną z „*Nowym Stylem Życia*” nastawionym na propagowanie wartości uniwersalnych zarówno dla turystów, jak i właścicieli gospodarstw agroturystycznych
- III. zapewnienie odczuwalnej - tak subiektywnie, jak również obiektywnie poprawy stanu zdrowia, przez każdego z uczestników, co jest podstawowym warunkiem samopromocji programu.

Program powstał jako alternatywa wzbogacania atrakcyjności wypoczynku, specjalizacji produktów na terenach wiejskich zgodnie z zapotrzebowaniem rynku.

Wiele zjawisk współczesnego świata wpływa negatywnie na kondycję fizyczną i psychiczną człowieka, przyspiesza jego degradację stanu zdrowia. Niekorzystne zjawiska rozwoju cywilizacji mogą być jednak zredukowane przez uprawianie turystyki, ukierunkowane na poprawę stanu zdrowia.

W ramach programu odbył się również 3- dniowy kurs dla liderów realizujących ten projekt. Wielu uczestników szkolenia korzystało później z dofinansowania z programu SAPARD na zadania związane z rozwojem agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Wszelkie wspólne działania w zakresie realizacji programu koordynowała Sąddecka Organizacja Turystyczna..

Projekt był prezentowany podczas Międzynarodowej Konferencji Agroturystycznej POLAGRA FARM w Poznaniu w 2001 roku temat Specjalizacja w Agroturystyce - sposobem pozyskiwani klienta.

Produkt wygrał Konkurs na „Najlepszy Ogólnopolski Produkt Agroturystyczny” w 2005 roku

Na podstawie – „Programu pilotażowego Wypoczynek z Potęgowaniem Zdrowia”-

streszczenie opracowała B. Srebro